

REFERAT Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget 2022-2023 d. 10-01-2023

Mødedato   Tirsdag d. 10. januar 2023 kl. 08:15

Mødested   Mødelokale 1

Mødedeltagere   Jesper Skovhus, Brian Dalsgaard, Flemming Neperus, Ulrik Pihl, Jørgen Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Politisk retning for arbejdet med budget 2024.....	4
Revidering af delegationsplan 2022-2025.....	6
Restaurationsplan for Langeland Kommune.....	8
H.C. Ørsteds skulptur.....	10
Etablering af Pendlerråd.....	12
Udviklingsstrategi for LAG- og FLAG-indsatser på småøerne.....	13
Slutevaluering af Styrket Erhverv i Gadeplan.....	15
Prisoverslag på opgradering af marinarkæologi.....	16
Status for Center for Erhverv, Kultur og Turisme.....	18
Eventuelt.....	21
Underskriftsside.....	22

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

22/11336

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Godkendt.

Punkt 2: Politisk retning for arbejdet med budget 2024

22/10676

Resume

Med afsæt i den godkendte budgetproces for 2024 igangsættes de politiske drøftelser i fagudvalgene og Økonomiudvalget i januar 2023. Fokus er tiltænkt retning og dermed potentielt indhold i det kommende budgetkatalog 2024.

Sagsfremstilling

Med Økonomiudvalgets godkendelse af budgetproces for 2024 den 12. december 2022, så er budgetprocessen igangsat. Der er dermed taget hul på den første fase af budgetproces 2024.

Første fase: Den 12. december til den 27. februar

Et overordnet udkast til budgetprocessen blev drøftet og godkendt af Økonomiudvalget den 12. december 2022. Frem til strategiseminarieret den 27. februar 2023 vil der være en politisk proces.

De politiske drøftelser vedr. budget 2024 blev igangsat på et opstartsseminar den 19. december 2022 og fortsættes efterfølgende i de enkelte fagudvalg samt økonomiudvalg i januar. Fokus i de politiske drøftelser er tiltænkt retning og dermed potentielt indhold i det kommende budgetkatalog 2024. Budgetkataloget beskriver, hvordan det overordnede besparelsesmål kan udmøntes.

Til strategiseminarieret vil Kommunalbestyrelsen sammen med de enkelte fagchefer drøfte retningen for budgetkataloget inden budgetkatalog overdrages til administrationen for udarbejdelse.

Den godkendte budgetproces

Drøftelserne i Økonomiudvalget den 12. december 2022 bevirkede at budgetproces 2024 er godkendt med den ændring at der ikke fremgår et konkret besparelsesmål af selve processen. Derfor er budgetproces 2024 uden konkret besparelsesmål vedlagt dette punkt.

Afledte konsekvenser

At lægge budget er en af de vigtigste opgaver for Kommunalbestyrelsen. Det er i budgettet, de overordnede rammer for kommunens opgaveløsning ligger. Det er i forbindelse med budgetlægningen, at beslutninger om fastlæggelse af serviceniveau, fokusområder og den grundlæggende prioritering af ressourcer sker.

Det er i tilrettelæggelsen af budgetprocessen, at der sikres den nødvendige tid til de politiske drøftelser af budgettet. Det bedste økonomiske råderum skabes ved en grundig politisk og administrativ proces.

Budgetprocessen indeholder bl.a.:

- Tidligere opstart af budgetproces 2024 ift. budgetproces 2023
- Afholdelse af strategiseminar den 27. februar 2023
- Tidlig offentlig høring samt høring i MED den 17.-31. maj 2023
- Budgetkatalog sendes i fagudvalg og Økonomiudvalg to gange inden endelig godkendelse
- Afholdelse af budgetseminar den 26. juni 2023
- Involvering af faglige ledere og medarbejdere via de enkelte chefer
- Tæt opfølgning på budgetprocessen i Chefforum

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At udvalget drøfter politisk retning og dermed potentielt indhold i det kommende budgetkatalog 2024

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget den 09-01-2023

Drøftet.

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Drøftet og udvalget opfordrer til, at der via Økonomiudvalget bliver udarbejdet en borgerinddragelsesproces forud for besparelsesforslag.

Bilag

Budgetproces 2024 - Godkendt af Økonomiudvalget den 12. december 2022

Punkt 3: Revidering af delegationsplan 2022-2025

22/1780

Resume

Kommunalbestyrelsen har mulighed for at delegere kompetence til udvalg og administration. En delegationsplan skitserer arbejdsdelingen mellem kommunalbestyrelse, udvalg og administration. Kommunalbestyrelsen godkendte delegationsplanen for valgperioden 2022-2025 i september 2022. Det blev besluttet, at fagudvalg, Økonomiudvalg og Kommunalbestyrelse skal revidere delegationsplanen i januar 2023.

Sagsfremstilling

I februar 2022 behandlede fagudvalgene forslag til delegationsplan for valgperioden. Af forskellige grunde blev Kommunalbestyrelsens behandling af delegationsplanen udskudt til september 2022.

Delegationsplanen er koncentreret om de mest centrale eller hyppigste forekommende sagstyper i hvert politikområde. Med afsæt i Styrelsesvedtægten for Langeland Kommune skitserer den arbejdsdelingen mellem Kommunalbestyrelse, fagudvalg og administration. Planen fungerer som en rettesnor for at tilrettelægge sagsgange. Den er også tænkt som et praktisk værktøj til at få et overblik over sagsgange og beslutningskompetence inden for de vigtigste lovgivnings- og beslutningsområder. Der er ikke tale om en udtømmende delegationsplan. Det er således almindeligt anerkendt og accepteret i kommunestyret, at administrationen ekspederer en lang række sager. Hertil hører også, at beslutninger træffes uden at det udtrykkeligt, er nævnt i en skriftlig delegationsplan. De er at opfatte som en stiltiende delegation inden for lovgivningens og styrelsesvedtægtens rammer. I Langeland Kommune træffes således mange beslutninger og afgørelser, som ikke er omfattet af planen.

Fordi Langeland Kommune ikke tidligere har haft en samlet plan over delegationer fra Kommunalbestyrelsen til Økonomiudvalg, de stående udvalg og/eller administrationen besluttede Kommunalbestyrelsen, at behandle planen i fagudvalg og Kommunalbestyrelse i januar 2023.

Siden godkendelse af delegationsplanen er tilføjet, at skoleudviklingssamtalerne delegeres til Børne- og Skoleudvalget.

Delegationsplanen justeres i overensstemmelse med erfaringerne fra valgperioden første år.

Delegationsplanen er hjemlet i Styrelsesloven, som rummer mulighed for at delegere beslutningskompetence til Økonomiudvalget, de stående udvalg og administrationen medmindre det fremgår, at der er delegationsforbud.

Såfremt ny lovgivning ændrer ved kompetencefordelingen i en kommune, justeres delegationsplanen ved en ny beslutning i udvalg og Kommunalbestyrelse.

Udvalgene kan alene forholde sig til delegationer på eget område.

Afledte konsekvenser

Behandlingen af delegationsplanen har i sig selv ingen afledte konsekvenser. Det kan ikke forlods afgøres, hvad evt. justeringer af delegationsplanen vil have af praktiske, økonomiske eller øvrige konsekvenser. Sandsynligvis vil evt. afledte konsekvenser være knyttet til Langeland Kommunens interne anliggender.

Indstilling

Direktionen indstiller, at det overfor Kommunalbestyrelsen anbefales:

- At den samlede delegationsplan godkendes

Beslutning i Børne- og Skoleudvalget den 09-01-2023

Godkendt.

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Godkendt.

Bilag

Samlet Delegationsplan

Punkt 4: Restaurationsplan for Langeland Kommune

22/9360

Resume

Langeland Kommunes nuværende restaurationsplan er fra 2010 og trænger til en opdatering indholdsmæssigt, da den ikke lever op til gældende lovgivning.

Sagsfremstilling

Langeland Kommunes restaurationsplan er fra 2010 og lever indholdsmæssigt ikke op til nugældende regler. Derudover er der sket ændringer i forhold til, at der ikke længere er et bevillingsnævn i Langeland Kommune, men en bevillingsmyndighed som udgøres af Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget. Dog har Kommunalbestyrelsen i Langeland Kommune delegeret kompetencen til at udstede alkoholbevillinger til kommunaldirektøren i de ukomplicerede sager, hvor politiet anbefaler bevilling uden forbehold.

Restaurationsplanen har været sendt i offentlig høring i perioden 12. september 2022 – 7. november 2022. Der er ikke indkommet nogen høringssvar.

Restaurationsplanen har ligeledes været sendt i høring hos Ældrerådet, der den 14. december 2022 har meddelt, at de ingen bemærkninger har til planen.

Restaurationsplanen tjener to overordnede formål. For det første skal restaurationsplanen fastlægge rammerne for bevillingsmyndighedens vurdering af ansøgninger om alkoholbevilling og tilladelse til udvidet åbningstid (nattilladelser). For det andet skal restaurationsplanen fungere som en håndbog, hvor aktørerne på området kan finde relevante informationer om bl.a. ansøgning om alkoholbevilling, lukketider mv.

I det foreliggende udkast til restaurationsplan er bevillingsmyndigheden tillagt kompetence i forhold til

- At udstede alkoholbevillinger
- At forny alkoholbevillinger
- At godkende bestyrere i virksomheder, der har alkoholbevilling
- Med politiets samtykke at give tilladelse til udvidet åbningstid
- At meddele forhåndstilsagn om alkoholbevilling til en kommende restauration på en bestemt adresse med et bestemt koncept

Efter den foreliggende restaurationsplan vil den generelle lukketid stadig være mellem kl. 02.00 og 05.00.

Udkast til ny restaurationsplan vedlægges som bilag.

Afledte konsekvenser

Ingen afledte konsekvenser.

Indstilling

Direktionen indstiller, at det over for Kommunalbestyrelsen anbefales:

- At det foreliggende udkast til restaurationsplan godkendes

Beslutning i Bymiljøudvalget den 05-01-2023

Anbefales. Udvalget gør opmærksom på, at flere fotos ikke er fra Langeland Kommune.

Afbud fra Ole Davidsen under hele mødet.

Peter Dragsbo deltog som suppleant.

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Anbefales.

Bilag

Restaurationsplan for Langeland Kommune

Punkt 5: H.C. Ørsteds skulptur

18/10355

Resume

I marts 2022 behandlede udvalget sag nr. 40 (sag nr. 18/10355) på baggrund af kommunalbestyrelsens møde den 13. december 2021 om ændringer af igangværende og ikke-igangsatte anlægsprojekter. Kommunalbestyrelsen traf dengang beslutning om, at de afsatte 150.000 kr. til etablering af et H.C. Ørsted Kunstværk blev tilbageført til kassen. Der var dog på daværende tidspunkt indhentet 350.000 kr. i fondsfinansiering, som står og afventer en beslutning om det videre forløb. Udvalget vedtog i marts 2022, at projektet skulle tages op igen i forhold til budget 2024 for at vurdere, om projektet fortsat ville være gennemførbart. Det blev ligeledes besluttet dermed at sætte arbejdet i bero frem til en fornyet beslutning. Denne sag omhandler stillingtagen til, hvorvidt det skal anbefales kommunalbestyrelsen at lukke projektet og tilbagebetale de modtagne donationer eller om, der i forbindelse med budget 2024 arbejdes videre med at tilvejebringe den kommune finansiering, hvorefter arbejdet med at finde de resterende udestående midler kan igangsættes på ny.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen udskød og lukkede den 13. december 2021 på baggrund af indstilling fra Trafik-, Teknik- og Miljøudvalget, at midlerne fra flere planlagte anlægsprojekter skulle udskydes eller stoppes og de afsatte midler tilbageføres til kommunekassen. Herunder blev projektet H.C. Ørsted Kunstværk behandlet. De afsatte 150.000 kr. i 2021 blev tilbageført til kassen.

Udvalget traf i marts 2022 beslutning om at arbejdet blev sat i bero og at der i 2023 skulle træffes beslutning om, hvorvidt arbejdet skulle genoptages eller de opnåede fondsmidler tilbagebetales.

Såfremt projektet besluttet lukket ned, skal der tilbagebetales 350.000 kr. til de to tilskudsgivende fonde, henholdsvis Muusfeldts Fond og Fonden Langelands Elforsyning.

Det samlede projekt til realisering af værket kaldt ”Trilogien” var oprindeligt anslået til et samlet budget på ca. 4 mio. kr. – hvis det er dette projekt der skal realiseres, må det antages, at der grundet de generelle prisstigninger vil være tale om et væsentligt højere beløb.

Der er ikke fastsat en tidsfrist for realisering af projektet, hvorfor tilbagebetaling af de i alt 350.000 kr. afhænger af, om der fortsat arbejdes på at finde kommunal medfinansiering og søge den manglende medfinansiering op til de ca. 4 mio. kr. plus prisstigninger, eller om projektet nedlægges.

Det er administrationens anbefaling, at projektet lukkes ned og fondsmidlerne tilbagebetales, idet det anses for urealiserbart at rejse den nødvendige resterende finansiering, ligesom Langeland Kommune også i 2024 ser ind alvorlige økonomiske udfordringer.

Afledte konsekvenser

Hvis projektet lukkes ned, vil det ikke være muligt at realisere ”Trilogien”, der skulle sætte særligt fokus på H.C. Ørsted som øens mest berømte borger og der vil skulle tilbagebetales 350.000 kr., hvilket vil forværre Langeland Kommunes likviditet.

Såfremt projektet ønskes gennemført i overslagsårene, vil det skulle prioriteres at afsætte et beløb, der kan anvendes til bl.a. håndtering af betaling af fondsmoms – den nødvendige kommunale medfinansiering er oprindeligt vurderet til 150.000 kr., hvilket grundet prisændringer vurderes at ville være højere i dag. Der vil derudover udestå et større administrativt arbejde i fondssøgning af det resterende beløb.

Hvis projektet lukkes ned, vil følgegruppen for realisering af ”Trilogien” nedlægges. Hvis projektet prioriteres, vil følgegruppen genoptage arbejdet med at skaffe fondsfinansiering, når der foreligger en kommunal medfinansiering.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At udvalget anbefaler overfor Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at projektet lukkes ned og de modtagne fondsmidler tilbagebetales.

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Anbefales.

Punkt 6: Etablering af Pendlerråd

22/8692

Resume

Kommunalbestyrelsen godkendte den 19. december 2022 Økonomiudvalgets anbefaling om, at etablering af Pendlerråd behandles i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget og i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget i januar 2023.

Udvalgene skal definere formål, deltagere samt mødefrekvens med henblik på udarbejdelse af kommissorium for Pendlerrådet.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 19. december 2022 Økonomiudvalgets anbefaling om at etablering af Pendlerråd behandles i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget og i Klima-, Trafik- og Teknikudvalget i januar 2023.

For at administrationen kan udarbejde forslag til kommissorium for Pendlerrådet skal udvalgene definere formål, deltagere og mødefrekvens.

Afledte konsekvenser

Rådet er frivilligt oprettet som et rådgivende organ for Langeland Kommune i 2023.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At udvalget definerer Pendlerrådets formål, sammensætning/deltagere og mødefrekvens
- At administrationen herudfra udarbejder forslag til kommissorium til politisk behandling i februar 2023

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Udvalget indstiller, at der i rådet bør være en deltager udpeget af Erhvervsråd Langeland, Ungerådet, Seniorrådet, Handicaprådet, ViSamlerEnderne, Strynøudvalget og en medarbejderrepræsentant for Fynbus, en fra skole-/lokaltrafikken og et bestyrelsesmedlem fra de langelandske skoler samt erhvervsaktive pendlere.

Udvalget indstiller i forhold til kommissoriet, at formålet bør præciseres således, at opgaven består i at komme med forslag til, hvordan vi sammen får mest mulig relevant offentlig transport for de til enhver tid afsatte midler, også set i relation til aktiviteter på Langeland som fx undervisningstider/juniorklub og lignende, herunder synergier imellem de forskellige aktører, og hvordan stoppesteder og knudepunkter indrettes. Rådet bør også høres omkring køre- og sejlplaner.

Bilag

Skabelon til Kommissorium for Pendlerråd.pdf

Punkt 7: Udviklingsstrategi for LAG- og FLAG-indsatser på småøerne

23/291

Resume

Dette punkt omhandler stillingtagen til eventuelt hørings svar vedrørende LAG- og FLAG-indsatser (2023-2027) på småøerne.

Sagsfremstilling

LAG Småøerne har udsendt deres udkast til udviklingsstrategi for småøerne for perioden 2023-2027. De berørte kommuner har en høringsperiode frem til 23. januar 2023, hvor der kan afgives svar i forhold til om aktionsgruppens lokale udviklingsstrategi strider mod de kommunale planer og strategier.

Deres forslag til strategi udpeger fem indsatsområder:

1. Grøn omstilling (30% af LAG-midlerne)
2. Bæredygtigt erhverv (30% af LAG-midlerne)
3. Bæredygtige fællesskaber og netværk (20% af LAG-midlerne)
4. Bosætning (20% af LAG-midlerne)
5. Hav, havn og fiskeri (alle FLAG-midlerne)

Visionen lyder: "Vi vil aktivt medvirke til, at øerne overleverer bæredygtige lokalsamfund til de kommende generationer."

Denne vision bliver uddybet således:

1. Vi ønsker øsamfund, hvor der er aktivitet hele året, hvor børnefamilier flytter til og nyder et enkelt og trygt liv, og hvor alle generationer kan leve det gode liv.
2. Vi ønsker virksomheder, der skaber arbejdspladser og oplevelser for turisterne i balance med naturen.
3. Vi ønsker stærke fællesskaber og sammenhold både på øerne - og mellem øerne.

Den nye LAG for småøerne vil derfor fokusere på bosætning, erhverv, grøn omstilling, fællesskab og netværk. Det fører til følgende målsætninger:

- a. Øget bosætning, flere helårsstillinger og en mere balanceret demografi på småøerne
- b. Mere erhvervsudvikling med fokus på samarbejde og nye samarbejder med fastlandet
- c. Etablering og udvikling af virksomheder
- d. Omstilling til energiløsninger, der reducerer øernes udledning af drivhusgasser i private husholdninger og erhverv
- e. Etablering og udvikling af stærke foreninger og andre fællesskaber
- f. Forbedret trivsel gennem nye muligheder for kulturelle og oplysende aktiviteter for alle aldersgrupper
- g. Videns- og erfaringsudveksling med fokus på bæredygtighed og i samarbejde med organisationer på små og store øer og på fastlandet
- h. Indsatsområder, vision, målsætninger m.m. kan der læses mere om på side 34-46 i bilaget med forslag til strategi.

Afledte konsekvenser

LAG- og FLAG-midlerne til småøerne giver Strynø mulighed for at søge om at skabe nye tiltag. Administrationen vurderer, at de er relevante og gode indsatsområder som er i god overensstemmelse med kommunens overordnede visioner og planer.

Indstilling

Direktionen indstiller

- At udvalget drøfter udviklingsstrategien og tager stilling til om- og i givet fald med hvilket indhold, der skal sendes et høringssvar

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Udvalget er enig i udviklingsstrategien, men indstiller at forvaltningen afstemmer med Strynø-udvalget, hvorvidt de har nogen indspark til et eventuelt høringssvar.

Bilag

Udviklingsstrategi for LAG Småøerne 2023-2027

Punkt 8: Slutevaluering af Styrket Erhverv i Gadeplan

21/9926

Resume

Denne sag omhandler en orientering om slutevalueringen af Styrket Erhverv i Gadeplan, som er et EU-støttet projekt gennemført i de fire sydfynske kommuner i perioden 2018-2022.

Sagsfremstilling

Formålet med Styrket erhverv i gadeplan har været at skabe vækst og øge produktiviteten i store dele af den lokale detailhandel gennem et digitalt kompetenceløft. Samtidig har indsatsen skulle understøtte de sydfynske kommuners styrkeposition inden for oplevelseserhverv og turisme, ved at styrke handelsbyernes attraktion som levende byer hele året, jf. kystbykulturbegrebet, som er en styrkeposition på Sydfyn.

Rationalet har været, at digitalisering og nethandel kan øge gadeerhvervenes indtjening mere end det lokale marked inkl. turister i sig selv giver grundlag for. Intentionen har dernæst været, at projektet har kunnet understøtte, at virksomhederne bliver kommercielt bæredygtige og at flere special-detailhandlende i de fire kommuner bliver etableret til gavn for turismemæssige attraktivitet og bosætning.

Målgruppen er defineret som erhverv i gadeplan, dvs. ofte mindre, ejerledede virksomheder, hvor ejeren typisk også fungerer som medarbejder. Det er traditionelt et segment, der har svært ved at afsætte ressourcer til kompetenceudvikling og som har en lav digital kapacitet.

Projektet har på evalueringstidspunktet realiseret størstedelen af de opsatte måltal, hvilket afspejler, at projektet igennem hele projektperioden har mødt stor interesse fra de erhvervsdrivende. Af samme årsag er der undervejs givet to eksterne tillægsbevillinger til projektet, som både har haft betydning for aktiviteterne i projektet (de oprindelige seks spor blev nedjusteret til fire, da det imødekom behovet hos virksomhederne bedre), samt måltallene og budgettet som undervejs er blevet opjusteret. Derudover er projektet blevet forlænget til 30.11.2022, for at flere virksomheder kan nå at afslutte deres forløb.

For yderligere information, se bilag med den samlede slutevaluering.

Afledte konsekvenser

En række langlandske virksomheder har haft stort udbytte og gavn af indsatsen. Det er blevet efterspurgt, at et lignende tiltag kunne fortsætte. Der er derfor et arbejde i gang blandt en lang række fynske og jyske kommuner om at søge om et Styrket Erhverv i Gadeplan version 2.0, dette arbejde pågår pt. Der vil blive et væsentlig hul i tilbudsmulighederne til de langlandske detailhandler i forhold til udvikling af deres virksomheder efter Styrket Erhverv i Gadeplan.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Styrket erhverv i gadeplan slutevaluering.docx

Punkt 9: Prisoverslag på opgradering af marinarkæologi

22/12586

Resume

Denne sag er en tilbagemelding på udvalgets forespørgsel om prisen på en opgradering af marinarkæologien.

Sagsfremstilling

Siden 2001 og den seneste reform af museumslovgivningen vedrørende arkæologisk virksomhed i Danmark, har Langelands Museum haft ansvar for arkæologi på havbunden omkring Fyn. I 2006 overtog Langelands Museum fra Haderslev Museum, desuden søterritoriet langs den jyske østkyst, fra grænsen til Vejle Fjord. Langelands Museum varetager en lovpligtig opgave med forvaltning af fortidsminder og udfører arkæologi efter museumslovens kapitel 8 på havbunden. Dette ansvar deles med fire andre museer, henholdsvis Nationalmuseet/Vikingskibsmuseet i Roskilde, Moesgård Museum, Nordjyllands Kyst Museum og Strandingsmuseet St George i Thorsminde. Museumsloven beskytter vrage af skibe og fly der er over 100 år gamle, søspærringer fra jernalder og middelalder og ikke mindst de sunkne landskaber som i dag ligger under havets overflade, men som i stenalderen var beboeligt for mennesker.

Selvom Langelands Museum i lang tid har haft fokus på de sunkne landskaber og siden årtusindskiftet har varetaget den lovpligtige forvaltning af kulturarven på havbunden, forefindes der ikke længere et tidssvarende materiel, som kan imødekomme stigende metodiske og sikkerhedsmæssige krav. Det er derfor en nødvendighed at Langelands Museums marinarkæologiske beredskab og virksomhed opgraderes på to fronter, fartøj og mandskab.

Der er behov for et større og bedre fartøj i form af et skib der kan bære udstyr og mandskab på ansvarlig vis, under dykkerarbejdet. Desuden er der brug for at opkvalificere det marinarkæologiske personale fra SCUBA-dykning til overfladeforsynet dykning.

Udvalget har efterspurgt et prisoverslag på hvad det vil koste at opgradere den langelandske marinarkæologi, både i forhold til Langelands Museum eget arbejde og i forhold til at blive hyret ind af tredjepart, når der skal laves diverse større marine opgaver. Langelands Museum har tilkendegivelser om, at tredjeparter i givet fald vil leje fartøjet.

I det vedlagte bilag er følgende beskrevet:

- Fartøjsopgradering
- Opgradering til overfladeforsynet dykning
- En samlet opgradering
- Nye perspektiver
- Overfladeforsynet materiel

Afledte konsekvenser

I budgettet, som er vedlagt som bilag, opstilles et kalkuleret overslag for udgiften ved et generelt løft af den marinarkæologiske virksomhed til den ønskede standard, prisoverslaget viser et finanseringsbehov på ca. 500.000 kr.

Midler til efteruddannelse af marinarkæologerne er tilvejebragt med udvalgets beslutning 19. december 2022 punkt 152.

Udgangspunktet er et nyt fartøj, men der er ikke truffet endelig beslutning om konkret hvilket fartøj. Der er forskellige muligheder i spil.

Der er ikke i regi af Langelands Museum midler til rådighed til den beskrevne opgradering ud over efteruddannelsen af marinearkæologer.

Et tiltag forudsætter derfor fondssøgning og/eller kommunal medfinansiering.

Indstilling

Direktionen indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Orienteringen er taget til efterretning.

Bilag

Bilag marinarkæologisk opgradering januar 2023.pdf

Oversigt samlet investeringLMR.xlsx

Punkt 10: Status for Center for Erhverv, Kultur og Turisme

21/980

Resume

Dette punkt omhandler en kort status siden sidst fra centret indenfor udvalgets område.

Sagsfremstilling

Overnatningstal

Der er en mindre fremgang i overnatningstallene for oktober sammenlignet med før Corona, men det er væsentlig under overnatningstallet under Corona. Hvis der sammenlignes med normalåret 2019, kan det ses, at der er færre udenlandske overnatninger, men flere danske.

Fra år til dato har vi rundet 500.000 overnatninger. Dette er 20.000 flere overnatninger end før pandemien. I et helårsperspektiv ses igen, at der er flere danske og færre udenlandske overnatninger sammenlignet med 2019.

Der tegner sig et billede af, at det er lykkedes at få en vækst i overnatninger udenfor højsæsonen, som der strategisk har været arbejdet med i de seneste par år (sammenlignet med før pandemien).

Faaborg-Midtfyn, Langeland og Odense har oplevet vækst sammenlignet med niveauet før pandemien.

Se endvidere bilag.

Besøgsstatistik for www.langeland.dk

Med undtagelse af rekordåret 2021, så ligger besøgstallet på langeland.dk væsentligt over tidligere års målinger. For yderligere information se bilag.

Branding Langeland

Den 7. december 2022 blev den nye branding strategi forelagt til et folkemøde med ca. 100 deltagere. Samme aften blev foreningen Langeland Sammen dannet og den valgte bestyrelse går i gang med arbejdet i foreningsregi. I kommunalt regi påbegyndes en implementering af brandingstrategien i markedsføringen og i de værktøjer, der anvendes.

SHORES

Efter at have aflyst Vinterbadefestivalen, grundet Corona, to år i træk er det første gang at Vinterbadefestivalen afvikles i 2023, den afholdes den 24-26 februar. Pt. er alle værelser hos Bagenkop Kro udsolgt og Broløkke Herregård har til arrangementet sat 50 værelser til rådighed. Disse er også begyndt at blive solgt. Billetter uden overnatning er netop blevet frigivet. Disse er især tiltænkt lokale deltagere.

Et samarbejde mellem frivillige, SHORES erhvervspartnerne og Langelands Efterskole arbejder på at arrangere et weekendevent med fokus på at sejle Langeland rundt i kajak.

Der er nu 32 partnere og flere på vej. Partnerne har mødtes to gange og skal mødes igen i januar 2023 i et samarbejde med Great Northern Golf Resort. Her får partnerne et unik indblik i en af Danmarks mest ambitiøse venues. I løbet af aften skal partnerne i samarbejde udvikle nye services, events og/eller produkter med afsæt i Langeland og Strynøs kyststrækning.

SHORES er i tæt dialog med Kystdirektoratet omkring udviklingen af de fem faciliteter (Hytten, Springet, Boardwalken, Loungen og Dækket) i fase 1.

Lys i Mørket

Lys i Mørket er en del af projekterne EIDT og ØHigh5.

For andet år i træk blev der afholdt Lys i Mørket den første weekend i november – fredag i Rudkøbing og på Strynø og lørdag på resten af øen.

Der var stor deltagelse fra aktørerne og nye tilbud i år fx:

- Broløkke, hvor der var samarbejde mellem Broløkke, Magleby Efterskole, Humble Musikefterskole, Havsmag mv.
- Geoparken var med på Fakkebjerg
- Bagenkop havde sat mange ting i gang
- Fakkeloptyog i Rudkøbing
- Åbent i magasinet i Bondos Gård
- Åbent hus i den kommende turistkontor/museumsbutik i Østergade

Der var i 2022 søgt og bevilget midler til leje af lys fra både Ø-strøm og fra Nordea-Fonden og desuden var der givet midler fra Udviklingspuljen til at viderefremde til aktører som manglede noget til deres arrangement, fx lys, honorarbetalning eller lignende.

Der var igen i år mange besøgende begge dage. 500+ fredag og 1000-1500+ lørdag. Arrangementet gentages d. 3. og 4. november 2023.

EIDT

Den Ekstraordinære Indsats for Detailhandel og Turismeerhvervet, som er finansieret af LAG projekt nærmer sig sin projektafslutning.

Projektet afsluttes ultimo januar 2023, så de sidste aktiviteter er i gang med at blive gennemført. Onsdag den 18. januar afholdes et sidste større Get2gether arrangement om samarbejder og sæsonudvidelse.

Landsbyfoldere til formidling af besøgsværdige steder i udvalgte landsbyer samt standere med plads til info om aktiviteter på øen er lige ved at være klar, som del af projektets produkt.

Projektet skal efter endt projektperiode afrapporteres senest efter 3 måneder. Afrapportering vil blive udfærdiget i februar 2023.

Konklusionen er, at projektet har givet meget værdi særligt i form af igangsættelse af tilbagevendende events som Lys i Mørket og Little Big Air. Det har muliggjort at gennemføre et stort stykke arbejde med at få størstedelen af detailbutikker og turismeaktører hjulpet ind på Langeland.dk. Desuden har vi fået afholdt forskellige Get2gether arrangementer, hvilket er positivt modtaget og efterspurgt i erhvervet.

Geopark Partnerskaber

Arbejdet med tilrettelæggelse og udrulning af en model for partnerskaber med Geopark Det Sydfynske Øhav er nået langt i arbejdsgruppen, som ansvarsmæssigt på Langeland er placeret i Center for Erhverv, Kultur og Turisme.

De første partnerskaber er indgået – men her iblandt endnu ikke underskrevne aftaler med partnere fra Langeland. Der er dog netop indkommet en ansøgning og der er flere tilkendegivelser om ansøgninger på vej ind.

Den første partnerskabsdag afholdes til maj, hvor de første partnere vil blive rigtigt introduceret til muligheder og fremdrift fremadrettet.

Der er løbende en dialog i Center for Erhverv, Kultur og Turisme omkring snitflader mellem partnerskaber i SHORES og i Geoparken.

Der vil i starten af det nye år blive arbejdet videre med at få nye partnere med ombord, således at Langeland også er godt repræsenteret, når UNESCO kommer og evaluerer Geopark Det Sydfynske Øhav til sommer 2023.

Langeland Bibliotek

Der gives på mødet en mundtlig opfølgning på åbningstider og udfordringer opstået i december 2022.

Afledte konsekvenser

Ingen.

Indstilling

Direktionen indstiller

- At orienteringen tages til efterretning

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Orienteringen blev taget til efterretning.

Bilag

Langeland.dk november 2022.pdf

Overnatningstal oktober 2022.pdf

Punkt 11: Eventuelt

22/11330

Beslutning i Erhvervs-, Kultur- og Turismeudvalget den 10-01-2023

Intet at tilføje.

Punkt 12: Underskriftsside

22/11339